

Този вълшебник — кукленият театър

Възрастните обичат да говорят за театър. Те си спомнят любими артисти, представления, бърза да си вземат билети за най-новата театрална премиера. Всеки от нас обича определени драматурзи, с интерес следим развитието на родния театър. Русенци си спомнят за героите от „Босилек за Драгинко“, „Лазарица“ или „Сини коне на червена трева“, „Ние, долуподписаните“ и „Малкият Махагонит“, „Когато розите танцуват“ или „На дъното“...

Нашите деца също си имат тема на разговор за „театрално изкуство“. Повод за него са впечатленията от видяното в кукления театър. Останали след куклено театрално представление: малките зрители са развълнувани — те шумно коментират, питат мама и татко за този или онзи герой, искат още да останат в театралния салон. А каква е голяма наградата за куклениците, когато децата за пелт песничка от спектакъла или от техните души се изтръгне вик на почуда или удивление от ставащото на сцената. Ето как тези вълшебници, куклени артисти, подават ръка на децата и ги повеждат в чудния свят на театралното изкуство.

Именно от куклената сцена

започва срещата с героите от театъра. В началото те са Пинocchio или Спящата красавица, Пелелашка или Хитър Петър, Седемте джуджета или Баба Яга. А после неусетно на мястото на тези герои идват другите — от голямата драматургия на Шекспир или Лопе де Вега, на Чехов или Горки, на Вазов или Йовков. Така мислята на куклениците творци съдържа не по-малка отговорност от тази на творците на драматичния театър. Това е отговорност за естетическото и гражданското чувство, което ще възпитаме у децата към явленията на света.

Малките зрители се срещат с разстояни куклени герои: един заобичават, други намразват, към трети се отнасят със състрадание. Спектаклите в кукления театър обикновено са шумни. Това е така, защото публиката спонтанно реагира на ставащото на сцената.

Децата аплодират победата на положителните персонажи или обратното — ръкопляскаат, когато са наказани отрицателните. Те се смеят на комичните случки, затаяват дъх, когато героите е в опасност или зли сили искат да го погубят. Те се удивляват на вълшебствата, които често пъти стават зад сценичния параван. В това широко амплитудно движение на детската душа се изгражда неусетно човешка нравственост. Нашите малки зрители се учат да виждат добро и зло в хората, да съзираат фалша в поведението им, да се трогват

от подадената приятелска ръка. Така се ражда отношение то към света и неговите проблеми. Така се ражда личност.

Същевременно чудният свят на кукления театър възбужда у малчуганите и тяхното въображение, желанието им да възпроизведат видяното, т. е. да играят на театър или да правят изкуство. Така едно куклено театрално представление е и път към творческото начало в детската душевност. В този смисъл кукленият театър като вид изкуство се включва много активно в идеите на детската асамблея „Знаме на мира“, защото театралният спектакъл пред разполага детето и гласните му, въображението му, мечтата му към различни нравствени и естетически ценности. Но при всички случаи пресечната точка на тези попки е може би девизът на асамблеята: „Единство, творчество, красота“. Девиз, който е обобщение на изкуството — повик за човешко разбирателство, творческо излизане ване, красотата в човешките отношения.

По куклени театрални творци не живеят само с вълненията на малките. Те живеят и с мислите на големите зрители. А дори е по-право да се каже, че през света на децата куклениците казват и много истини на възрастните в салона. Понякога чрез един куклен спектакъл също могат да се развият проблемни мисли на нашия съвременник. Така се раждат постановките

за възрастни. Например напоследък в Централния куклен театър в София нащумя представлението за възрастни „Рагана“ по книга на Станислав Стратиев. Русенският куклен театър също има опити в тази насока. Преди няколко се зона той създаде постановка на „В снега на мъдланието...“ от В. Станислав, която се посрещна с подчертан интерес от зрителите.

Всяка сутрин един весел автобус кръжи из града и вози нашите малки зрители. Вгледайте се само в техните лица след представлението. Автобусът се оглася от глъч и песни: театралният спектакъл е запалил детската душа, запалил е творческото огънче в малчуганите. Те са се докоснали до чудната магия на театралното изкуство. Започнала е срещата с любими и незабравими герои. Започнало е пъте шествието в човешката душа. Така този вълшебник — кукленият театър омайва нови и нови детски сърчица и ги прави завинаги приятели на театралното изкуство. За това ние трябва да сме му благодарни.

Крум ГЕРГИЦОВ